

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO
IR KUPIŠKIO RAJONO VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 7-ji 1952 m. kovo mėn. 28 d., penktadienis Kaina 15 kp
metai Nr. 24 (588)

Sutartys su MTS

Siekiant laiku, pagal tarybinės agrotechnikos reikalavimus atlikti pavasario laukų darbus ir užtikrinti aukštą kolūkinių laukų derlių, būtina žemės ūkyje kuo plačiau panaudoti tarybinę žemės ūkio techniką, žemę įdirbti ir kitus darbus atlikti mechanizuotu būdu. Praktika ryškiai parodė, kad tik mechanizuotu būdu įdirbant žemę kolūkiuose pasiekama aukštų derlių išauginimo. Čia kaip tik į paramą kolūkiams ateina MTS su savo gausia technika, įvairiomis sudėtingomis mašinomis ir agregatais.

Šiuo metu visi Kupiškio MTS aptarnaujamos zonos kolūkiai su MTS sudarė sutartis įvairiems šimtiniam darbams atlikti. Rimtai įvertino MTS paramą „Noriūnų“ žemės ūkio artelė. Šios artelės valdyba su MTS sudarė sutartį atlikti 120 ha pavasario arimo, 300 ha kultivavimo, 150 ha lėkščiojimo. Pagal sutartį, MTS talkininkaus kolūkiui nuimant derlių ir ji valant bei džiovinant grūdus, vykdys 300 ha plote rudeninį arimą bei ražienų skutimą. Nemažą paramą MTS suteiks „Lukonių“ kolūkiui. Vien tik pavasarinį lauko darbų periode MTS vykdys darbus 597 ha plote. Palyginti nedideliame „Naujo kelio“ kolūkyje MTS atliks darbus 310 ha plote.

Tačiau yra tokių kolūkių valdybų, kurios prie sutarčių sudarymo su MTS priėjo formaliai, reikiama neįvertino MTS teikiamos paramos. Tokia yra „Stalino keliu“ kolūkio valdyba, kuri su Kupiškio MTS sudarė sutartį tik pastaruoju metu... 75 ha plote atlikti minkštąjį arimą. Nei pavasariniam arimui, nei techninių kultūrų sėjai sutartis nesudaryta. Panašiai pasielgė ir „Upelio“ kolūkio valdyba, te sudariusi sutartį 83 ha minkšto arimo. „Vėžionių“ žemės ūkio artelė, sudarydama sutartį, neįtraukė tokių darbų atlikimo, kaip cukrinių runkelių ir linų sėja. Tuo tarpu ypač būtina kreipti rimtą dėmesį į pavasarinį arimą, grūdinių ir techninių kultūrų sėją sėjamosiomis, į darbų kombainais, sudėtingomis jėgų valymo mašinomis, į linų apdirbimą. Taigi, kolūkių sutartyse su MTS turi būti įtraukti ne tik tie darbai, kurie bus atlie-

kami pavasarį, bet ir visų metų laikotarpiu.

Panaši padėtis kolūkiams sudarant sutartis su MTS yra ir Skapiškio MTS. Taip, pav., nemažą paramą ši MTS suteiks „Adomynės“ bei „Naujosios ateities“ žemės ūkio artelėms, kur bus atlikti pavasarinio arimo, grūdinių bei techninių kultūrų sėjos ir kiti darbai. Tuo tarpu tokie kolūkiai, kaip „Gedimino pilis“, „Piliakalnis“, „Mičiurino vardo ir eilė kitų, su Skapiškio mašinų-traktorių stotimi sudarė sutartis palyginti visai nedideliame darbų kiekiui atlikti. Tas rodo, kad pastarųjų kolūkių valdybos nerimtai priėjo prie tokio svarbaus reikalo, kaip tarybinės žemės ūkio technikos panaudojimas kuo platesniu mastu kovoje už aukštų derlių išauginimą, už spartesnę kolūkių stiprėjimą ūkiniu bei organizaciniu atžvilgiu.

Nemaža kaltė šiuo reikalu krinta ir rajono mašinų-traktorių stočių politiniams skyriams bei žemės ūkio specialistams, kurie nepravėdė plataus aiškinamojo darbo kolūkiečių tarpe, kad kolūkių valdybos, sudarant sutartis su MTS įvairiems žemės ūkio darbams atlikti, būtų suinteresuotos kuo plačiau juos mechanizuoti. MTS politinių skyrių darbuotojai ir žemės ūkio specialistai neišaiškino kolūkinio kaimo darbo žmonių tos didžiulės reikšmės, kurią duoda mechanizuotas žemės įdirbimas kovoje už aukštą derlių, o taip įvairių mašinų panaudojimas atliekant sėją, nuimant derlių ir t. t.

Ryšium su sudarytomis sutartimis ir prieš MTS vadovus iškyla dideli uždaviniai. Reikalinga užtikrinti, kad iš anksto būtų sudaryti bepriekiaistingi traktorių ir kitų darbų grafikai, kad jų būtų pavyzdinčiai laikomasi, kas užtikrins sava laikį sutartysė numatytų darbų atlikimą kiekviename kolūkyje. Tai, be abejo, bus rimtas įnašas prisidedant prie kolūkinio laukų derlingumo pakėlimo.

MTS, žemės ūkio specialistai ir kolūkiai turi ryžtingai kovoti už platų darbų mechanizavimą žemės ūkyje, už gausų visuomeninių laukų derlių, tuo padedant tvirtą pagrindą sparčiam kolūkių suklestėjimui.

Sudarė sutartį žemės ūkio darbams

Sutartį su Skapiškio MTS pavasariniam lauko ir kitiems darbams atlikti sudarė „Palangos“ žemės ūkio artelė. Paly-

ginus su praėjusiais metais, MTS suteiks kolūkiui dvigubai didesnę paramą.

A. Laucius

Liaudies demokratijos šalyse

Lenkijos respublika. Su dideliu pakilimu šalyje svarstomas Lenkijos Liaudies Respublikos konstitucijos projektas.

Nuotraukoje: darbininkų ir mažųjų valstiečių vaikai — Varšuvos universiteto teisės fakulteto studentai Marija Vasiljevskaja, Barbara Zajackovskaja, Stepanas Mušielikas ir Boleslavas Gromada svarsto konstitucijos projektą.

Rytų Kinijos žemės ūkis 1952 metais

ŠANCHAJUS (TASS). Spaudoje paskelbtas Rytų Kinijos karinio-administracinio komiteto nutarimas dėl žemės ūkio produktų gamybos padidinimo 1952 metais.

Nutarime nurodoma, kad dėka plataus patriotinio judėjimo, išsivysčiusio žemės ūkio pirmūno Li Šun-da iniciatyva, sudarytos prielaidos žemės ūkio gamybai bendru mastu pakelti 1952 metais. Įvairiose konferencijose, skirtose žemės ūkio produkcijos padidinimo Rytų Kinijoje klausimui, per žiemą dalyvavo daugiau kaip 40 tūks-

tančių valstiečių - žemės ūkio pirmūnų.

Pagrindinis Rytų Kinijos valstiečių tikslas 1952 metais, sakoma nutarime, yra bendras žemės ūkio produkcijos padidinimas 20 procentų, o taip pat eilės naujų žemės ūkio kultūrų gamybos padidinimas. Nutarime nurodoma taip pat svarbų darbo savišalpos grupių ir gamybių kooperatyvų vaidmenį, didinant žemės ūkio produktų gamybą. Laikraštis „Czefanžibao“ kovo 20 d. pranešė, kad savišalpos grupių ir kooperatyvų skaičius Rytų Kinijoje jau pasiekė 1.100.100. (ELTA).

Kiekviena dieną išnaudoti pasiruošimui sėjai!

KOLŪKIO GAMYBINIAME SUSIRINKIME

„Aukštaičių“ žemės ūkio artelėje įvyko visuotinis susirinkimas, kuriame kolūkiečiai apsvarstė gamybinį planą. Ypač didelis dėmesys buvo atkreiptas į sėkmingą pasiruošimą pavasario sėjai. Per įvykusį susirinkimą laukininkystės brigadų nariai prisiėmė įsipareigojimus aukštiems derliams išauginti, atkreipiant rimtą dėmesį į durpių panaudojimą visuomeniniams laukams tręšti. Brigados nutarė tarp savęs lenktyniauti. Be to, sėkmingesniai pasiruošimui sėjai ir jos atlikimui nutarta iškviesti į socialistinį lenktyniavimą „Laisvės“ žemės ūkio artelę.

Kolūkis su Kupiškio MTS sudarė sutartį įvairiems žemės ūkio darbams atlikti; MTS atliks virš 100 ha pavasarinio arimo, 100 ha plote grūdinių kultūrų sėją, 200 ha kultivavimo, 105 ha ražienų skutimo.

A. Lėvuo

APSIŪPINO MINERALINĖMIS TRĄŠOMIS

Siekiant geriau pasiruošti pavasario lauko darbams ir išauginti aukštesnį derlių, „Pirmūno“ žemės ūkio artelė apsirūpino mineralinėmis trąšomis. Trąšų parvežime aktyviai dalyvavo II ir III laukininkystės brigadų nariai M. Dargužis, T. Lukoševičius, B. Jonušys, Petronis, Karaliūnas ir kt.

R. Eglis,
V. Sniegutis

Sudrausti kolūkio kenkėjus

„Laisvės“ kolūkio nariai praėjusių metų gamyboje pasiekė kai kurių laimėjimų, kolūkiečių tarpe iškilo eilė darbo pirmūnų. Sąžiningu darbu padidino artelės visuomeninį turtą ir pasiekė savo geresnio gerbūvio Jonas Kumštys, Petras Petronis, Petras Stonikas ir kiti kolūkiečiai. Minėti žemės ūkio artelės nariai išdirbo po 450—500 darbadienių, gaudami gausų atlyginimą. Šiais metais III-ji laukininkystės brigada, kurioje dirba šie pirmūnai, pasižadėjo siekti didesnių laimėjimų: išauginti iš 1 ha vasarinių grūdinių kultūrų po 90—100 pūdų ir išdirbti po 600—700 darbadienių.

Dabar minėti kolūkiečiai veža ledus į kolūkių gyvulininkystės produktų tinkamam išlaikymui vasaros sezono.

Tačiau ne visi kolūkiečiai vienodai supranta kolektyvinio darbo reikšmę ir sąžiningai dirba. Yra kolūkyje tokių narių,

BULGARIJOS IR LENKIJOS SUSITARIMAS DĖL PREKIŲ MAINŲ IR MOKĖJIMŲ 1952 METAIS

SOFIJA (TASS). Bulgarijos telegramų agentūra praneša: Sofijoje tarp Bulgarijos Liaudies Respublikos ir Lenkijos Respublikos buvo pasirašytas susitarimas dėl prekių mainų ir mokėjimų 1952 metais. Pagal susitarimą numatoma žymiai išplėsti palyginti su 1951 metais prekių mainus tarp abiejų šalių. Sutinkamai su susitarimu, Lenkija tieks Bulgarijai valcuotą geležį, chemikalus, įvairias mašinas, įrengimus, vagonus, tekstilę ir t. t.

Bulgarija tieks Lenkijai tabaką, koncentratą, žaliavas ir žemės ūkio produktus.

(ELTA).

BULGARIJOJE ORGANIZUOJAMA TARPTAUTINĖ PIONIERIŲ VASAROS STOVYKLA SOFIJA (TASS). Sofijos ir Stalino miestų darbo žmonių deputatų liaudies tarybų iniciatyva Bulgarijoje šiemet organizuojama tarptautinė pionierių vasaros stovykla. Ji įrengiama Juodosios jūros pakrantėje gražioje Stalino miesto apylinkėse.

Tarptautinėje pionierių stovykloje arti Stalino miesto išsės Rumunijos, Lenkijos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Bulgarijos, Vokietijos Demokratinės Respublikos ir Prancūzijos darbo žmonių vaikai.

(ELTA).

kurie grubiai pažeidžia žemės ūkio artelės įstatus, grobsto visuomeninį turtą. Pavyzdžiui, F. Šukys stoji į atvirą kolūkinio kenkėjo kelią. Jis, veždamas pašarus į fermas visuomeniniams gyvuliams, tiesiog nuvažiuoja į savo namus ir šeria asmeninius gyvulius.

Kolūkio valdyba (pirmininkas Krasnauskas) tą aiškiai žino, tačiau nesiima priemonių sudrausti grobstytojui, nes valdyboje esą kai kurie buožiniai elementai, kaip, pav., Žiūkienė, trūkdo valdybos veiklumą ir budrumą grobstytojų atžvilgiu.

Mažionių apylinkės taryba (pirmininkas Užsienis) taip pat išleido iš akių svarbų uždavinį — stiprinti kolūkių ūkiniu-organizaciniu atžvilgiu, demaskuojant ir šalinant iš kolūkių kenkėjus.

Prileistos klaidos privalo būti nedelsiant ištaisytos.

J. Kauša

Remontuoja žemės ūkio inventorių

Paspartėjo ruošimasis artėjančioms pavasario lauko darbams Marytės Melnikaitės vardo žemės ūkio artelėje. Ypač susirūpinta žemės ūkio padargų remontu. Stropaus darbo pavyzdį parodė kolūkio kalvis drg. Žiogelis, kuris pirmajai laukininkystės brigadai pritrūvintą žemės ūkio inventorių — akėčias, plūgus, drapakus ir kt. jau pilnai atremontavo.

Taip pat jis atremontavo ir dvi piauunamasias mašinas.

Spartina žemės ūkio inventoriaus remontą ir kitos laukininkystės brigados.

Kolūkyje supilti sėklų fondai, parsigabenta mineralinių trąšų.

Kolūkio valdyba sudarė sutartį su Skapiškio MTS eilei lauko darbų atlikti.

L. Rasiulis

PARTIJOS GYVENIMAS

Susiejami ūkiniai-politiniai uždaviniai

„Artojo“ žemės ūkio artelės nariai, eidami kolūkinio keliu, pasiekė žymių laimėjimų. Kolūkyje įvykdytas trimečio planas visuomeninei gyvulininkystei išvystyti, žymiai pakilo visuomeninių laukų derlingumas. Darbo valstiečiai, visiems laikams nusikratę buožių ir kitų išnaudotojų jungu, kuria šviesu ir laimingą komunistinį rytojų.

Nepaprastai pakilo kolūkiečių aktyvumas. Žemės ūkio artelės nariai su didžiausiu politiniu akylumu išsprendžia sudėtingiausius uždavinius, susijusius su tolimesniu kolūkio stiprinimu ūkiniu-organizaciniu atžvilgiu.

„Artojo“ kolūkio kandidatinė grupė išaugusi kolūkiečių politinį aktyvumą stengiasi nukreipti sėkmingam ūkinių uždavinių vykdymui. Kartu ūkiniai uždaviniai susiejami su politiniais, kurių sėkmingas išsprendimas užtikrina tolimesnį kolūkio stiprėjimą ir gamybinio darbo našumą.

Šių metų pavasario sėja kolūkiečiai sutinka pakilusiu gamybinio aktyvumu. Kolūkio kandidatinė grupė dar rinkimų į liaudies teismus kampanijos metu sustiprino politinį - masinį darbą laukininkystės brigadų tarpe. Kolūkiečiai rinkimų garbei baigė kulimo darbus, supylė sėklų fondus ir sėklas gerai išvalė. Iš laukų buvo surinktas žemės ūkio inventorių ir atiduotas remontuoti kalviui drg. Vilimui.

Dabar kolūkio kandidatinė grupė visą politinio - masinio darbo sustiprinimo dėmesį nukreipė į laukininkystės brigadas. Kolūkyje leidžiamas sieninis laikraštis. Sieniniai laikraščiai ir kovos lapeliai leidžiami atskirose laukininkystės brigadose. Organizuojami grupiniai ir individualūs pasikalbėjimai su kolūkiečiais. Gerinamas agitacinės grupės darbas. Gerai agitaciniame darbe užsirekomendavo kandidatas į VKP(b) narius R. Gura.

Didelę paramą kolūkio kandidatinei grupei, plečiant politinį-masinį darbą kolūkiečių tarpe, suteikia moterų taryba. Moterų taryba leidžia sieninį laikraštį „Kolūketė - pirmūnė“, kuriame daug rašoma apie pasirengimą pavasario sėjai. Pažymimos tokios moterys - pirmūnės, kaip M. Petrulytė, O. Spaičienė, M. Juknevičienė, J. Mikoliūnaitė, Gudonienė, P. Graibienė ir kt., ruošiantis pavasario sėjai.

Išvystyto politinio - masinio darbo pasėkoje kolūkyje plečiasi socialistinis lenktyniavimas

ruošiantis sėjai. Lenktyniauja laukininkystės brigados, atskiri kolūkiečiai. Šiuo metu kolūkyje pilnai išvalytos sėklos, skirtos pavasario sėjai, patikrintas jų daigumas. Baigiamas remontuoti žemės ūkio inventorių. Socialistinių lenktynių „prisiimtusius“ išpareigojimus geriausiai vykdė III-JI laukininkystės brigada (brigadininkas drg. Rasiulis). Darbe pasižymi kolūkiečiai O. Meškauskienė, L. Balčiūnas, V. Meškauskas, B. Vagnas ir kt.

Kandidatinė grupė nepasitenkina vien socialistinių lenktynių išpareigojimų priėmimu: išpareigojimų vykdymas griežtai kontroliuojamas. Tam reikalingai yra sudaryta išpareigojimų vykdymo tikrinimo komisija, kuriai pirmininkauja P. Likas.

Kartu tenka pastebėti, kad politinis - masinis darbas „Artojo“ kolūkio narių tarpe dar nėra pakeltas į reikiamą lygį. Mažai šiame darbe padeda klubas - skaitykla (vedėja A. Murkaitė). Klubo - skaityklos vedėja neprisideda prie sieninio laikraščio išleidimo kolūkyje, mažai skaito paskaitų ir pan.

Jog nepaliaujamai reikia stiprinti politinį - masinį darbą kolūkiečių tarpe, rodo ir tas faktas, kad dar kai kurie kolūkiečiai nenusikratė individualinės pažiūros į darbą, visuomeninį turta ir pan. Štai kolūkiečiai St. Žilinskienė, A. Žilinskas trūkde arklių subendrinimui ir t. t.

Esamus trūkumus kolūkyje „Artojo“ žemės ūkio artelės kandidatinė grupė nuolat šalins, stiprindama politinį-masinį darbą kolūkiečių tarpe. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į galutinį pasiruošimą pavasario sėjai ir sėkmingą jos atlikimą. Nuolat kylantis kolūkiečių politinis aktyvumas bus nukreiptas sėkmingam ūkinių uždavinių įvykdymui. Tik susiejus ūkiniai-politinius uždavinius, bus tinkamai išspręsti visi klausimai, susiję su tolimesniu kolūkio stiprinimu. Ateinanti šių metų pavasario sėja bus rimtas uždavinys kolūkio valdybai, kandidatinei grupei. Laiku ir aukštame agrotechnikos lygyje atlikta sėja užtikrins aukštą derlių, padės tvirtą pagrindą tolimesniam žemės ūkio artelės stiprėjimui ūkiniu - organizaciniu atžvilgiu. Mūsų pareiga kolūkius padaryti bolševikiniais, o kolūkiečius - pasiturinčiais.

S. Verkelienė

„Artojo“ kolūkio kandidatinės grupės partinis organizatorius

POLITINIAI UŽSIĖMIMAI KOLŪKYJE

Sistemiškai kelia savo politinį lygį „Vienybės“ žemės ūkio artelėje politinio lavinimosi ratelio lankytojai vadų biografiniams studijuoti. Politiniam rateliui sėkmingai vadovauja drg. Vl. Grikielis. Ratelyje savo politinį lygį kelia nemaža kolūkiečių.

Lygiagrečiai su tuo užsiėmi-

mų lankytojai bei kiti kolūkiečiai domisi ir kitomis aktualiomis temomis. Su dideliu dėmesiu jie neseniai išklaušė komjaunuolio P. Micevičiaus paskaitą „Kaimo kolektyvizacijos tema lietuvių tarybinėje literatūroje“.

K. Zakarevičius

TRUMPAI

GERAI PRIŽIŪRI visuomenines karves „Laukų spartuolio“ žemės ūkio artelėje melžeja drg. Žiurlytė. Iš kai kurių jai priskirtų karvių melžeja gauna kasdien po 20 kg pieno.

L. Kedrys

BAIGĖ TRAKTORININKŲ KURSUS „Pirmūno“ žemės ūkio artelės nariai A. Gurklys, V. Balčiūnas ir P. Karosas. Be to, jie įsigijo nemažą šaltkalytės ir agrotechnikos žinių.

P. Spygliys

KONTRAKTACIJOS SUTARTIS vienadieniams viščiukams pirkti iš Anykščių inkubatorinės paukštininkystės stoties sudarė mūsų rajono kolūkiai. Jau sudarytos sutartys 18 000 viščiukų pirkti. Ypač daug viščiukų užsisakė „Adomynės“, „Norinių“, „Ateities“ ir „Pakupio“ kolūkiai.

V. Stasys

DAINŲ ŠVENTEĮ RUOŠIASI „Vėželių“ kolūkio klubas-skaitykla. Jaunimas mokosi dainų, kurios įtrauktos į Dainų šventės repertuarą.

A. Vėjelis

PIONIERIŲ VAKARAS įvyko Kupiškio vidurinėje mokykloje. Buvo suvaidinta rašytojos L. Janušytės 3 veiksmų muzikinė pjesė „Mes ne du ir ne trys“. Be to, pionieriai pašoko keletą tautinių šokių, padainavo dainelių.

A. Laurėnas

PARYŽIAUS KOMUNOS 81-SIAS METINES paminėjo Kupiškio vid. mokyklos moksleiviai. Šia proga pritaikyta paskaita skaitė mokyti. Stankevičiūtė. Mokyklos istorikų būrelis nariai suvaidino 4 paveikslų pjesę „Komunrai“.

Z. Drungys

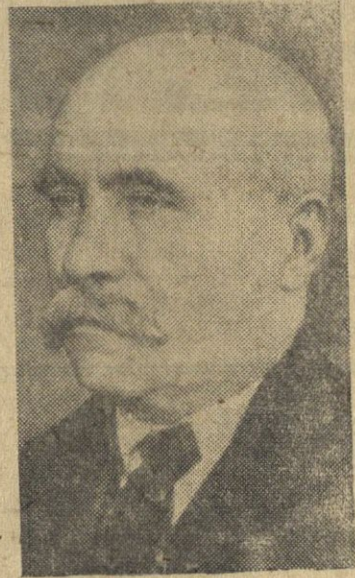

Marijampolės rajono Černiachovskio vardo kolūkio-miljo-neriaus šiltadaržiuose jau auga salotos, agurkai ir kitos daržovės. Daržininkystę pradėjusiais metais davė kolūkiniu daugiau kaip 557 tūkstančius rublių pajamų. Šiais metais kolūkiečiai nutarė dvigubai padidinti pajamas iš daržininkystės.

Nuotraukoje: daržininkystės brigados brigadininkas Marija Bridžiūtė ir agronomas Mečišlovas Civiškas šiltadaržiuose.

M. Ogajaus nuotr. (ELTA).

Didžiosios rusų tautos sūnūs

A. S. NOVIKOVAS-PRIBOJUS (75-sioms gimimo metinėms)

Žymusis tarybinis rašytojas A. S. Novikovas-Pribojus gimė 1877 m. kovo 24 d. žemdirbių šeimoje, giliame tambovskiniame užkampyje.

Novikovas 1903 m. laikrastyje „Kronštato žinianešys“, atlikdamas karinę prievolę laivynė, patalpino savo pirmąjį straipsnį. Greitai jis areštuojamas, apkaltinus turint ryšius su revoliucionieriais.

Nuo to laiko A. S. Novikovas įsitraukė į revoliucinę kovą.

1907 m. jis buvo priverstas emigruoti į užsienį, kur parašė savo pirmąją apysaką „Tamsybėje“.

Pilnai rašytojas savo jėgas išvystė tik po Spalio revoliucijos. Jo talentingai plunksnai priklausė daug apybraižų ir straipsnių, kurie paskirti kariams - didvyriams, parodžiusiems didvyriškumą Didžiajame Tėvynės kare.

Pats žymiausias Novikovo-Pribojaus kūrinys, rašytas ilgus metus, yra romanas-epopėja „Cusima“. Pats dalyvavęs kautynėse prie Cusimos salos, Novikovas nupiešė teisingą vaizdą šios istorinės kovos. V. I. Leninas pažymėjo, kad rusų-japonų kare pralaimėjimą patyrė ne rusų liaudis, bet carizmas. „Cusima“ ryškiai patvirtina lenininius žodžius. Romanas „Cusima“ atžymėtas Stalinine premija.

A. S. Novikovas buvo numatęs romaną apie tarybinius jūreivius — „I-mo rango kapitonas“, bet suspėjo parašyti vos pirmą dalį. „Cusimos“ autorius mirė 1944 m. balandžio 29 d. Jis buvo vienas iš ryškiausių atstovų senųjų tarybinių rašytojų, kurie kartu su tarybinės literatūros korifėjumi — Maksimu Gorkiu padėjo pagrindus pačiai priešakinei, pačiai progresyviausiai literatūrai pasaulyje.

(TASS).

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Buržuazinės žiurkės

Kai kuriose rajono įstaigose, įmonėse ir organizacijose dar taikstomasi su tokia padėtimi, jog dėl įmonių ar įstaigų vadovų politinio trumparegiškumo buržuazinių klasių likučiai užima atsakingas pareigas ir, tuo prisidengę, bando atlikti kenkėjišką darbą.

Vienas iš tokių buržuazinių šliužų yra Juodzevičius, dirbęs Subačiaus geležinkelio krautuvėje vedėju. Subačiaus jį gerai prisimena iš smetoninio režimo laikų, kai jis, turėdamas savo krautuvę, lupikavimu ir apgavystėmis išplėsdavo iš darbo žmogaus paskutinį centą. Vokiečių okupacijos metais Juodzevičius su žmona, kaip kambariniai šunys, pataikavo fašistams ir vertėsi spekuliacija. Dabar šis okupantų padlaižys, prisidengęs tarybinio prekybininko vardu, dirba Subačiaus geležinkelio krautuvės vedėju pareigose ir nesiliauna spekuliuoti. Įprastę sukčiauti, jis savo „amato“ nemeta ir dabar, nusverdams prekes, o pinigus paimdamas už pilną svorį. Neseniai pil. G. Espenkaitė pirkė saldinių. Juodzevičius atsivėrė šimtu gramų

mažiau. Tik pirkėjai sugrįžus atgal į krautuvę pasiteirauti, jis prisipažino „apsirikimą“. O juk tokių „apsirikimų“ Juodzevičiui pasitaiko neretai.

Panaši buržuazinė žiurkė yra Lisajavičius, dirbantis Subačiaus knygyne vedėju pareigose. Jis bizniauti išmoko dirbdamas su tėvu anksčiau nuosavoje krautuvėje. Tarybų valdžiai krautuvę nacionalizavus, žymią dalį prekių jis nuslėpė ir jomis spekuliuojo vokiečių okupacijos metu. Jis buvo pralindęs dirbti į Subačiaus geležinkelio kasą kasi-ninku, bet, pradėjęs sukčiauti, buvo demaskuotas ir patrauktas teismo atsakomybėn. Dabar susisuko sau lizdą knygyne ir toliau varo kenkiamąjį darbą, ko rezultate knygynas nuolat neįvykdo savo darbo planinių uždavinių.

Panašus savo praeitimi yra Šileika — fašistinių okupantų pakalikas, šiuo metu dirbęs Subačiaus malūne.

Minėtų organizacijų vadovai privalo vėlyti lauk iš tarybinių įstaigų ir įmonių darbo žmonių engėjus.

J. Smailytė

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Buožiniams kenkėjams pataikaujant“

Toks straipsnis buvo atspausdintas „Stalino keliu“ № 7(571). Jame buvo iškelta tai, jog visa eilė „Tiesos“ kolūkio kolūkiečių grobsto visuomeninius pašarus, ko rezultate gavosi tokia padėtis, kad gali pritrūkti pašaro gy-

vulių; be to, žemas gyvulių produktyvumas. Redakcija minėta straipsnį pasiuntė atitinkamiems teisingumo organams. Gautas atsakymas, jog „Tiesos“ kolūkyje padaryta dokumentalinė revizija. Kaltininkai bus patraukti atsakomybėn.

Lietuvių tarybinės kultūros šventė

Kasmetinis Stalininių premijų paskyrimas už įžymius darbus mokslo, išradimų, literatūros ir meno srityje tapo tradicine tarybinės liaudies švente, demonstruojančia pasauliui socialistinių nacijų dvasinių jėgų suklestėjimą, neišmatuojamą tarybinės kultūros pranašumą prieš pūvančią buržuazinę „kultūrą“. Neseniai paskelbtas TSRS Ministrų Tarybos nutarimas dėl Stalininių premijų paskyrimo už įžymius darbus įvairiose mokslo, išradimų ir kultūros srityse 1951 metais rodo, kad pernai mūsų šalies mokslininkai, išradėjai, menininkai pasiekė naujus įžymius laimėjimus savo didžiojoje kūryboje, sudarančioje itin svarbią sudėtinę dalį visos tarybinės liaudies kovos dėl komunistinės visuomenės kūrimo. Mūsų šalies mokslas, technika, literatūra ir menas yra priešakingiausieji pasaulyje, nes jie remiasi pažangiausiomis idėjomis, yra glaudžiai susiję su liaudimi ir tarnauja jos interesams, nes jų vystymąsi įkvėpia ir vairuoja bolševikų partija, didžiojo Stalino genijus.

Šiais metais, kaip ir visais ankstyvesniaisiais, Stalininių premijų laureatų tarpe yra įvairių tarybinių tautų atstovai — rusai ir ukrainiečiai, gruzinai ir armėnai, uzbekai ir kazachai, latviai ir estai. Visos broliškosios mūsų tarybinės Tėvynės tautos, Lenino-Stalino partijos vadovaujamos, įneša savo indėlį į tarybinės kultūros klestėjimą, į didįjį komunizmo statybos mūsų šalyje reikalą.

Naujojo Stalininių premijų laureatų būrio tarpe yra taip pat grupė lietuvių tarybinės kultūros veikėjų. Aukštas jų darbo įvertinimas iš Tarybinės vyriausybės pusės yra šventė visai lietuvių tautai, kuri tik tarybinės santvarkos sąlygomis, tik stalininėje tarybinių tautų šeimoje įgijo galimumą išvystyti savo kūrybinę jėgą.

Antrojo laipsnio Stalininė premija už eilėraščių rinkinį „Rinktinė“ paskirta žymiam lietuvių rašytojui, kurio kūryba yra plačiai žinoma tarybinėms skaitytojams visoje mūsų Tėvynėje — Antanui Venclovai.

Pradėjęs savo kelią kaip rašytojas — antifašistas lietuviškosios buržuazijos viešpatavimo metais, Antanas Venclova pasiekė savo talento suklestėjimą tik atkūrus Lietuvoje Tarybų valdžią.

Didžiojo Tėvynės karo metais A. Venclova savo literatūrinę veiklą aktyviai dalyvavo visos liaudies kovoje prieš viso demokratinio pasaulio mirštamą priešą — hitlerinio imperializmo gaujas. Karo metu išėjo jo eilėraščių rinkiniai „Tėvynės šauksmas“ ir „Gimtas dangus“ (paskutinis rusų kalba), apsakymų rinkinys „Kelias į Lietuvą“, apybraižų rinkinys „Iš karinio bloknoto“, o taip pat apybrai-

žų apie didvyriškąją lietuvių tautos dukrą, ugingą tarybinę patriotę Mariją Melnikaitę.

Tuoj po karo išėjo stambi A. Venclovos lyrikos knyga „Obelis kur augalota“, o 1947 metais pasirodė naujas jo eilėraščių rinkinys „Šalies jaunystė“. Šios poeto knygos persunktos kilniųjų tarybinio patriotizmo jausmų, tarybinių tautų draugystės idėjų, begalinės meilės bolševikų partijai, genialiam tarybinės liaudies vadui — didžiajam Stalinui. 1948 metais Maskvoje, rusų kalba, išėjo Venclovos eilėraščių rinkinys „Nemuno kraštas“. Be to, jis išleido apsakymų rinkinį „Medis ir jo atžalos“ ir apybraižų knygą „Karo laukuose“.

Didelį darbą A. Venclova atliko taip pat versdamas į lietuvių kalbą žymiausių tarybinių rašytojų — Gorkio, Majakovskio ir kitų kūrinius. Po karo jis išvertė į lietuvių kalbą eilę genialaus rusų poeto A. Puškino kūrinių, jų tarpe „Eugenijų Oneginą“.

1950 metais išėjo A. Venclovos poezijos „Rinktinė“, už kurią poetui dabar paskirta Stalininė premija.

A. Venclova — aktyvus valstybinis ir visuomeninis veikėjas. Jis išrinktas TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatu, Tarybinio taikos gynimo komiteto nariu. Drg. Venclova dalyvavo Tarptautiniame kultūros veikėjų kongrese taikai ginti Vroclave ir Pasaulyne taikos šalininkų kongrese Varšuvoje.

1950 metais poetas buvo paimtas į Lenino-Stalino partiją, kurios reikalui yra paskirta visa jo kūryba, visas jo gyvenimas.

Trečiojo laipsnio Stalininė premija už spektaklį „Neužmirštieji 1919-ieji“ paskirta grupei Lietuvos TSR Valstybinio dramos teatro darbuotojų: režisieriui Juozui Grybauskui, dailininkui Juozui Jankui, Lietuvos TSR nusipelnusiems artistams Juozui Sipariui ir Juozui Rudzinskui, aktoriams Monikai Mironaitei, Jonui Kavaliauskui, Petriui Zilonui.

Vienos geriausiųjų tarybinės dramaturgijos pjesių — rašytojo bolševiko Vs. Višnevskio „Neužmirštieji 1919-ųjų“ pastatymas lietuviškojoje scenoje yra didelis Lietuvos TSR Valstybinio dramos teatro kolektyvo laimėjimas, ryškiai rodantis, kaip auga lietuvių tarybinis teatro menas, įsivainikdamas socialistinio realizmo principus ir mokymdamasis iš rusų klasikinio ir tarybinio teatro meno.

Lietuvos TSR Valstybinio dramos teatro kolektyvas statė „Neužmirštamuosius 1919-uosius“ bedradarbiaudamas su Maskvos Mažuoju akademiniu teatru. Teatro kolektyvas, ruošdamasis nepaprastai atsakingam

Stalininės premijos laureatas poetas A. VENCLOVA

pastatymui, studijavo 1919 metų istorinius įvykius, nulėmusius Spalio revoliucijos lopšio — Petrogrado likimą, kruopščiai susipažino su medžiaga apie gyvenimą ir veiklą didžiųjų revoliucijos vadų Lenino ir Stalino, kurių paveikslai yra centriniai spektaklyje, organizavo eilę kūrybinių išvykų į Maskvą. Visa tai padėjo teatro kolektyvui sukurti atsakingą spektaklį, kuris dabar pažymėtas Stalinine premija.

Už spalvotą kino filmą „Tarybų Lietuva“ trečiojo laipsnio Stalininė premija paskirta režisieriams Josifui Poselskiui, Liudgardui Maciulevičiui, vyr. operatoriui Ivanui Panovui, operatoriui Viktorui Starošui ir kompozitoriui Lietuvos TSR nusipelnusiam meno veikėjui Baliui Dvarionui.

Kinematografija Lietuvoje buvo sukurta tik Tarybų valdžios metais. Ji vystosi rusų kino darbuotojams aktyviai padedant. Filmas „Tarybų Lietuva“ yra rimtas mūsų respublikos kinematografijos laimėjimas. Šis filmas, pastatytas glaudžiai bendradarbiaujant su Maskvos kino studijos darbuotojais, pasakoja apie didžiulius Tarybų Lietuvos darbo žmonių laimėjimus, pasiektus pokariniais metais, bolševikų partijai vadovaujant, visoms tarybinėms tautoms ir pirmoje eilėje didžiajai rusų tautai broliškai padedant. Tai filmas apie Lietuvos liaudies laimę ir jos darbo žygius vardan komunizmo, apie nesugriaujamą tarybinių tautų draugystę, apie beribę lietuvių tautos meilę geriausiajam savo draugui — mylimajam Stalinui.

Stalininių premijų paskyrimas grupei Tarybų Lietuvos literatūros ir meno darbuotojų bus naujas akstinas visiems mūsų respublikos rašytojams ir menininkams siekti dar didesnių kūrybinių laimėjimų, dar vaisingiau dirbti mūsų didžiosios tarybinės Tėvynės — taikos ir pažangos vėliavininko — labui.

Iš jaunųjų kūrybos

Priimtam į partiją

D. Jankauskas

Tau davė bilieta.

Tau spaudė ranką.

Tarė:

— Pateisink vardą aukštąjį darbe!

Taip fronte prieš ataką komisarai

Partibilietus įteikdavo kare...

Tas nesvarbu, kad užarė tranšėjas.

Dabar tu naujas partijos karys!

Pats Stalinas iš portreto žiūrėjo,

Giliai įsmeigęs į tave akis...

Atrodė, tikrino, ar būsi kietas

Kovoj už ateitį, ar nevengsi audros,

Ar neklups kolonoje partiečių —

Šauniųjų bolševikų Lietuvos.

— Nesuklupsiu!

Patį širdis atsakė.

— Už darbo liaudį grumsiuos lig mirties!

Taip išėjai tu į darbų ataką

Su bilietu prie degančios širdies.

MANO TĖVYNĖ

V. Jonuška

Aš kuriu dainą tau, Tėvyne!

Tu nepamainoma, kaip motina esi,

Kaip ta, kur krūtine maitino

Dar kūdikį, beklykiantį lopšy.

Tėvyne, Tu kasdien gražėjai,

Kaskart pražysti siekiais Tu naujais;

Tavyje gausmas fabrikų stiprėja.

Greit rankų darbą mašinos pakeis!

Statybos komunizmo auga

Ne mėnesiais, savaitėm, ne dienom —

Minutė čia kiekviena brangi —

Tai laimė kuriasi kartoms!

Čia kyla miestai kuo gražiausi,

Mokyklų tinklas plečias vis;

Čia darbininkas sotus jaučias —

Tai šitokia mūsų šalis!

Laiminga Tu, mano Tėvyne!

Gyvuok visad tvirta, laisva!

Kiekvienas Tavo vardą gina,

Nes Tu — Tarybų Sąjunga!

TARYBINEI ŽEMEI

S. Brodaitytė

Buržuazijos jungo kankinta, guita,

Tarybine žeme brangioji!

Iš karo griuvėsių gyvent prikelta

Šiandieną jau milžiną stoji.

Iš prieblandų ruko, tamsių prietarų,

Ką skelbė senoji kultūra,

Per mokslą ir knygą laisva tu nuo jų

Sau ateitį šviesią sukūrei.

Tu — Lenino — Stalino žingsnių liepsna,

Šviesaus komunizmo idėja,

Kad amžiams stiprėtų galybė tava,

Aukoji jai širdį ir jėgą.

Darbšti, energinga Tarybų šeima

Laimėjimais sveikina rytą,

Dykinės paverčia derlinga žeme,

Atgal plaukti upės sugrįžta.

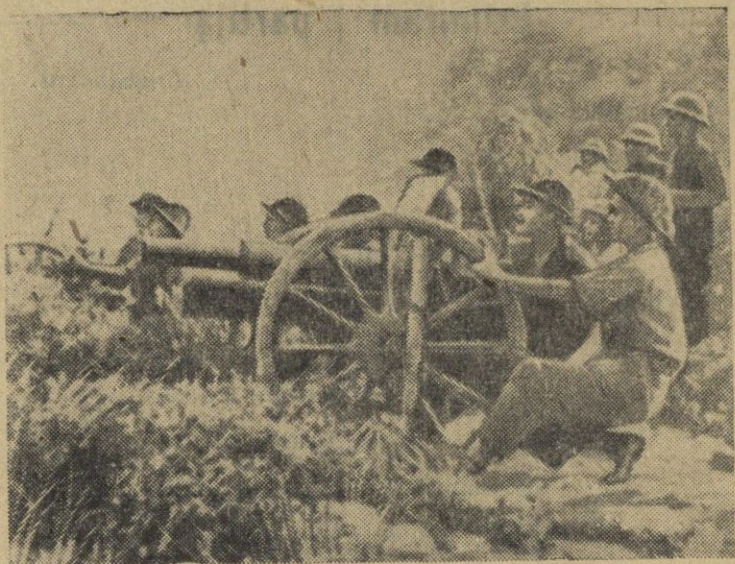
Į ateitį didžią komunos tvirtos

Mus mylimas Stalinas veda.

Keliu didžios laimės, šviesos ir taikos

Tik kilk ir klestėk, mūsų žeme!

Vietnamo Demokratinė Respublika. Didvyriška Vietnamo liaudies armija aktyviai kovoja prieš prancūziškųjų kolonizatorių kariuomenę. Liaudies armijos pergalių išdaroje virš 90 proc. šalies teritorijos kontroliuojama demokratinės vyriausybės.

Nuotraukoje: artilerija, paimta Vietnamo liaudies armijos karių iš prancūzų kariuomenės ir atgręžta prieš kolonizatorius.

(TASS).

Protestai Kinijoje prieš anglų valdžios organų savivaliavimą Honkonge

PEKINAS (TASS). Agentūra Sinchua praneša:

„Visos Kinijos tekstilės pramonės darbininkų profesinės sąjungos nacionalinis komitetas paskelbė pareiškimą, kuriame ryžtingai protestuoja prieš tai, kad anglų valdžios organai nužudė Honkonge kiną darbininką - tekstilininką Čen Da-i.

„Pranešimas apie jo mirtį, — sakoma pareiškimе, — sukėlė beribį pasipiktinimą Kinijos tekstilininkų tarpe. Mes išreiškiame užuojautą žuvusiojo šeimai bei suimtiesiems ir pareiškiame ryžtingą protestą anglų valdžios organams Honkonge“.

Toliau komitetas savo pareiškime reikalauja, kad Honkongo valdžios organai tučiuojau nutrauktų savo provokacinius veiksmus. Kinijos darbininkai - tekstilininkai, nurodoma pareiškime, drauge su visais šalies gyventojais remia teisingą Honkonge gyvenančių kinų kovą.

Pareiškimo pabaigoje sakoma, kad visos provokacijos prieš Kiniją, kurias Anglijos imperialistai daro Honkonge, siekdami vykdyti savo šeimininko — Amerikos imperializmo — agresyvią politiką, bus pilnutinai sužlugdytos“.

(ELTA).

Paleistas Egipto parlamentas

BEIRUTAS (TASS). Damas-ko ir Kipro radijo pranešimu, Egipto karalius Farukas pasirašė dekretą dėl Egipto parlamento paleidimo nuo kovo 24 d. Nauji parlamento rinkimai pa-

skirti gegužės 18 d. Karaliaus dekretas neličia Egipto senato, nes pagal konstituciją karalius neturi teisės paleisti senato.

(ELTA).

Anglijos—Kinijos draugystės

draugija protestuoja prieš baisingus Amerikos imperialistų nusikaltimus

LONDONAS (TASS). Anglijos—Kinijos draugystės draugija paskelbė pareiškimą, kuriame protestuoja prieš tai, kad amerikiečiai Korėjoje kariauja bakteriologinį karą.

Pareiškime nurodoma, kad Jungtinių Valstybių vyriausybė neslėpė savo ruošimosi bakteriologiniam karui. Anglijos mokslinio tyrimo stoties bakteriologinio karo priemonės studijuoti direktorius d-ras Devidas Hendersonas, laukydama-sis Jungtinėse Valstybėse praeitais metais, pats matė, kaip Jungtinėse Valstybėse plačiai ruošiamasi bakteriologiniam karui.

Anglijos — Kinijos draugystės draugija ragina anglų tautą pareikšti ryžtingą protestą, siekiant sutrukdyti Jungtinėms Valstybėms, tuščiai mėginančioms nugalėti korėjiečių ir kinų tautas.

(ELTA).

STREIKŲ JUDĖJIMAS

URUGVAJUJE

MONTEVIDEO (TASS).

Urugvajuje tebevyksta visuotinis sveikatos apsaugos darbuotojų streikas. Parlamento patvirtintu nacionalinės valstybinės tarybos nutarimu, policija ir kareiviai užėmė ligonines ir kitas įstaigas, esančias sveikatos apsaugos ministerijos žinioje. Vyriausybė uždraudė rengti bet kokius susirinkimus ir mitingus streikininkams remti. Vyriausybės priimtos represinės priemonės sukelia Urugvajaus visuomenės protestus.

(ELTA).

ZOOTECHNIKO PATARIMAI

Taisyklingas karvių melžimas padidina jų pieningumą

Klaidinga nevertinti karvių melžimo reikšmės. Taisyklingas melžimas žymiai padidina pieno kiekį, o taip pat atsiliepią ir jo kokybę. Pieningumo pakėlimas daug priklauso nuo melžimo technikos. Svarbu nustatyti, kiek kartų melžti, kad būtų galima gauti kuč daugiausia pieno. Galvojama, kad daugiau kartų melžiant, bus daugiau pieno. Tačiau tokia nuomonė negali būti taisyklė. Yra karvių, kurios nemėgsta ir nirsta, kai jas melžia daug kartų. Atvirkščiai, yra ir tokių, kurios duoda daugiau pieno, esant daugkartiniam melžimui. Todėl reikia pažinti kiekvienos karvės savybes. Didelę reikšmę turi tešmens masažas. Yra žinoma, kad, ir sąžiningiausiai melžiant, tešmens kanaluose šiek tiek pasilieka riebiausio pieno. Tešmenį masažuojant, tas pienas suteka į spenius ir išmelžiamas melžiant pakartotinai. Nedarant masažo, tešmuo gali sukietėti, o toks sukietėjimas dažnai baigiasi tešmens uždegimu. Todėl tešmens masažas kiekvienai melžėjai yra būtina taisyklė. Masažas daromas paprastai prieš ir po kiekvieno melžimo. Prieš melžimą reikia masažuoti, kad karvė geriau atleistų pieną, o po melžimo, kad išmelžtume paskutines riebaus pieno čiurkšles ir užkirstume kelią tešmens susirgimams. Į tešmens priežiūrą ypatingą dėmesį reikia kreipti pirmomis dienomis po apsi-veršavimo. Pieningų karvių tešmuo taip įtvinksta, kad speniai pasidaro maži ir tuomet sunku melžti. Jeigu tokios karvės visiškai neišmelži, tai neišvengiamai įvyksta tešmens uždegimas. Tais atvejais reikalinga daryti ypatingai kruopštų ir ilgesnį tešmens masažą, nuo kurio tešmuo suminkštėja. Tešmenims geriau išmankštinti pirmaisiais mėnesiais karvės melžiama 3—4, o labai pieningas — net 5 kartus per parą. Tešmenį

reikia nuvalyti, o jeigu jis labai nešvarus, tai nuplauti ir nušluostyti sausu skuduru. Karvės reikia melžti ne tampant spenius, bet melžiant kumščiu (spenį apimant sauja). Toks melžimas spenius apsaugo nuo suaižėjimo, įgalina primelžti švarų pieną ir geriau jaudina pieno liaukas. Kai tenka melžti karves, turinčias kietą spenį, tai melžimą irgi palengvina masažas, kurį melžimo metu reikia daryti dažnai — net tris kartus.

Svarbią reikšmę turi melžimo greitis. Juo greičiau melžiama, juo karvė laisviau ir lengviau atiduoda pieną. Bet melžimo tempai turi būti ramūs, be trukčiojimų ir sustojimų. Jei melžėja jaudinsis ir trūkčios, karvė sulaikys pieną. Čia svarbu pažinti kiekvienos karvės įpročius. Jei prieš melžimą melžėja rikteli kaimynei ir su ja garsiau kalba, tai karvė pradeda nerimauti, jaudinasi, žvalgosi į šalis ir pieno neatleidžia. Tuomet melžėjai karvę reikalinga palikti ramybėje ir pamelžti ją tik praslinkus kokiam pusvalandžiui. Išvada yra ta, kad dauguma karvių melžimo metu mėgsta ramybę ir švelnų elgesį. Kolūkiuose paprastai karves melžia joms pritvirtintos tos pačios melžėjos. Jei karves melžtų įvairios melžėjos, tai tas blogai atsilieptų pieningumui. Šitokią patarimą duoda ir Stavropolio krašto Lenino vardo kolūkio Socialistinio Darbo Didvyris melžėja A. Grechova, kuri per metus iš kiekvienos karvės primelžia daugiau kaip po 5000 litrų pieno. Mūsų kolūkių karyių melžėjos taip pat visomis išgalėmis turi kovoti dėl kuo didesnio karvių išmilžio.

J. Čepelis

Šimonių zoovetapylinkės zootechnikas

Mokslo pasiekimus—žemės ūkiui tarnauti!

Rūgščiųjų dirvožemių kalkinimas

Žalioji žemdirbystės sistema yra neįmanoma be stiprią šaknų sistemą turinčių daugiamėčių žolių gerų derlių, o gausių ir pastovių dobilų bei liucernos, įeinančių į žolių mišinių sudėtį, derlių, kaip taisyklė, rūgščiose dirvose negalima gauti. Tuo tarpu padidėjusio rūgštingumo dirvožemiai mūsų šalyje užima daug milijonų hektarų.

Blogas agronomines rūgščių dirvožemių savybės galima pataisyti jas kalkinant. Čia reikia siekti sumažinti dirvų rūgštingumą iki silpnos rūgštinės reakcijos. Pašalinus dirvų rūgštingumo perteklių kalkinant, žymiai padidinamas kultūrinių augalų derlius. Vidutiniškai derliai kalkinimo dėka padidėja 3—5 centneriais grūdų iš hektaro, 10—15 centnerių daugiamėčių žolių šieno, 40—100 centnerių pašarinių

runkelių ir pašarinių kopūstų iš hektaro. Dažnai dirvų kalkinimas duoda žymiai didesnį derliaus pagausėjimą, negu šie vidutiniai skaičiai. Pavyzdžiui, daugiamėčių žolių šieno pagausėjimas neretai pasiekia 40—50 centnerių iš hektaro.

Dirvų rūgštingumo pertekliui sumažinti iki silpnos rūgštinės reakcijos, išberiant kalkių vienu kartu, reikia panaudoti kalkines trąšas, kurios daugiausia susideda iš kalcio karbonato arba kalcio karbonato mišinio su magnio karbonatu. Vidutiniuose ir sunkiuose priemoliuose išberiam po 4—6 tonas tokių trąšų į kiekvieną hektarą, o smiltėtose dirvose ir lengvuose priemoliuose — po 2—4 tonas į hektarą (normalios pilnos dozės). Tokių kalkių kiekį galima išberti ir iš kelių kartų, sumažintomis dozėmis.

Pavyzdžiui, tikslinga vieną kartą išberti pusę normalios dozės, o kitą kalkių dalį išberti vėliau, per vieną arba net per dvi sėjomainų rotacijas kalkinimui jautriausioms kultūroms.

Kalkes galima išberti ir kiekiais, atitinkančiais maždaug 1/4—1/5 normalios dozės, t. y. nuo 0,5 iki 1,5 tonos į hektarą (mažosios dozės), bet čia reikia taikyti ypatingus kalkinimo būdus.

Kalkinimą mažomis dozėmis reikia pakartoti kelis kartus tam, kad per vieną-dvi sėjomainas rotacijas būtų išbertas toks kalkių kiekis, kuris atitinka normalią, pilną dozę.

Jeigu ūkiui sunku išberti net mažasias kalkių dozes (0,5—1,5 tonos į ha), tai galima kalkinant išberti į hektarą tik po 2—3 centnerius kalkių kartu su žolių sėklomis.

Dirvos kalkinimui galima panaudoti įvairius kalkakmenius,

pirmiausia purius, kurių nereikia nei malti, nei degti: kalkių tušus, ežerų kalkes, gamtinius dolomitinius miltus, minkštąją kreidą, mergelį. Taip pat galima panaudoti ir kalkingas durpes. Ten, kur maža purių kalkinių medžiagų, arba visiškai jų nėra, reikia imtis priemonių kietosioms kietims — kalkakmeniams, dolomitams, kietajai kreidai sumalti arba degti.

Iš pramonės kalkinių atliekų plačiausiai gali būti panaudojamos cukraus pramonės atliekos — defekatas (defekacinis purvas) ir degančiųjų skalūnų pelenai. Be to, įvairiose vietovėse galima kaip kalkines trąšas panaudoti kalkių, cemento ir silikato gamyklų atliekas, metalurgijos pramonės kalkines ir dolomitines dulkes, popieriaus pramonės atliekas, atliekas, susidarancias ruošiant kalkines medžiagas, o taip pat durpių pelenus ir t. t.

Šiais metais būtina likusį laiką iki sėjos kampanijos pra-

džios išnaudoti kalkėms paruošti ir išgabenti į laukus. Pirmiausia būtina vežti kalkes į laukus, skirtus pasėti žolių antselinei kultūrai, į laukus, kur daugiametės žolės jau pasėtos, o taip pat į laukus, kur numatyta pasėti kitas kalkinimui jautriausias kultūras (cukriniai, pašariniai runkeliai ir burokėliai, pašariniai ir valgomieji kopūstai, koksagyzas, kviečiai). Tai itin svarbu tais atvejais, kai kalkės nebuvo išbertos žolių antselinei kultūrai arba daugiametėms žolėms.

Siekiant palengvinti ir atpiginti dirvų kalkinimo darbus, būtina visokeriopai juos mechanizuoti. Tam gali būti panaudoti ekscentriniai kalkių barstytuvai, kalkių ir mineralinių trąšų sėjamosios.

O. K. Kedrovas-Zichmanas
Akademikas

Redaktorius S. ZAUKA